

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 listopada 2019 r. , znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił A. S. przyznania rekompensaty. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni nie udokumentowała 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze , ponieważ pracodawca, wskazując na fakt wykonywania przez A. S. pracy przy komputerze kineskopowym w latach 1994 – 2009, nie powołał przepisów odpowiedniego rozporządzenia i zarządzenia resortowego , w którym zawarte jest wykonywane przez A. S. stanowisko pracy.

/decyzja k.21 - 21 odwrót plik I akt ZUS/

A. S. uznała powyższą decyzję organu rentowego za krzywdzącą i w dniu 16 grudnia listopada 2019 r. złożyła odwołanie wnosząc o przyznanie prawa do rekompensaty w formie dodatku do kapitału początkowego .W uzasadnieniu złożonego odwołania A. S. wskazała ,że w latach 1994 - 2009 była zatrudniona jako inspektor ds. wymiaru podatku w Urzędzie Miejskim w G. i wykonywała pracę na stanowisku wyposażonym w komputer z monitorem kineskopowym , co w jej ocenie kwalifikuje taką pracę , szczególnie obciążającą narząd wzroku, jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach , określoną w załączniku A , dział XIV, poz.5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. W ocenie skarżącej , legitymuje się ona wymaganym 15 - letnim stażem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

/odwołanie k.3 - 4/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.8 - 8 odwrót/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. S. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 15 listopada 2019 r. A. S. złożyła wniosek o przyznanie rekompensaty do emerytury, po którego rozpatrzeniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.19 - 19 odwrót ,decyzja k.21 - 21 odwrót plik I akt ZUS/

W okresie **od 15 czerwca 1978 r. do 28 sierpnia 2019 r.** A. S. była zatrudniona w Urzędzie Miejskim w G.. W okresie od 15 czerwca 1978 r. do 30 listopada 1978 r. A. S. wykonywała powierzone obowiązki w wymiarze czasu pracy, wynoszącym 1/2 etatu , a w okresie **od 1 grudnia 1978 r. do 28 sierpnia 2019 r.** A. S. wykonywała powierzone obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy. **W punkcie 11** świadectwa pracy z dnia **4 września 2019 r.**, i następnie , po sprostowaniu świadectwa pracy – w świadectwie pracy z dnia **28.08.2019r.** , pracodawca wnioskodawczyni wskazał , że A. S. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/świadectwa pracy w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni, załączonej do akt sprawy /

Z dniem 1 stycznia 1994 r. A. S. została mianowana na stanowisko inspektora w Urzędzie Miejskim w G.. Do powierzonych wnioskodawczyni zadań należało m.in. zbieranie informacji podatkowych , kontrola w terenie prawidłowości dokonywanych wymiarów podatku od nieruchomości, wydawanie zaświadczeń o stanie majątkowym , prowadzenie rejestru przypisów i odpisów podatku od nieruchomości , dokonywanie korekt w wymiarze podatku od nieruchomości zaistniałych w ciągu roku , obowiązek zastępowania pracownika na stanowisku kasowym , bieżąca obsługa interesantów , czy też wprowadzanie danych. W latach 1994 - 2009 r., powierzone obowiązki, A. S.

wykonywała m.in. przy pomocy komputera z monitorem kineskopowym. Począwszy od dnia 1 września 1996 r. A. S. otrzymywała dodatek za pracę wykonywaną w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia.

/zeznania wnioskodawczynie min.00:10:24 - 00:12:44 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:54 - 00:10:24 rozprawy z dnia 27 lipca 2020 r. , płyta CD k.25 , zaświadczenie k.20 plik I akt ZUS/

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego oraz zgromadzonych w aktach sprawy , a także w oparciu o zeznania wnioskodawczynie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią **art. 21 ust.1** ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1924), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Stosownie do treści ust.2 tego przepisu, rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl **art.23 ust.1 i 2** powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (M. Zieleniecki - Komentarz do art.21 ustawy o emeryturach pomostowych, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31 marca 2016 roku, III AUa 1899/15 – Lex 2044406).

Przepisy art.2 punkt 5 i art.21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty:

- 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,
- 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

W literaturze podkreśla się, że wykładnia przepisu art.21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych nie może prowadzić do absurdalnego wniosku, że prawo do rekompensaty przysługuje wyłącznie tym osobom, które nie nabyły prawa do jakiegokolwiek emerytury z FUS. Skoro zgodnie z art.23 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art.173 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 roku, to warunek sformułowany w art.21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Przyjąć tym samym również należy, że rekompensata nie przysługuje tym ubezpieczonym, którzy zostali objęci ubezpieczeniem społecznym lub rozpoczęli służbę po 31 grudnia 1998 roku.

Prawo do emerytury pomostowej przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.32 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nieuznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (tak M. Zieleniecki - Komentarz do art.21 ustawy o emeryturach pomostowych).

A zatem należy wskazać, że prawo do rekompensaty, zgodnie z w/w ustawą, mają osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r., które przed 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczona nie nabyła prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie do treści art.32 ust.4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r., poz.53) wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 z późn. zm.).

Z §1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Przepis § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Ww. rozporządzenie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w §2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Natomiast w rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia. W myśl §21-23 tego rozporządzenia powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady, ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w §25 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii, zasadnym stało się, zatem, ustalenie, czy praca, wykonywana przez ubezpieczoną, w spornym okresie, była wykonywana w warunkach szczególnych, o jakich mowa w cytowanych wyżej przepisach, wszelkimi środkami dowodowymi, tj. na podstawie zeznań świadków, zeznań samej ubezpieczonej oraz dowodów z dokumentów przedłożonych w toku postępowania dowodowego. Z tych też przyczyn sąd dopuścił dowód z zeznań wnioskodawczyni oraz załączonych akt osobowych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady

pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych należą m.in. wymienione w dziale XIV pod poz.5 prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia - w kartografii, montażu mikroelementów wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych.

Podkreślić w tym miejscu należy, że istotnym jest, jakie prace faktycznie, w toku swojego zatrudnienia, wykonywała skarżąca, oraz czy prace te są wymienione, w cytowanym wyżej rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 roku, gdyż właśnie to rozporządzenie jest aktem prawnym, w oparciu o który należy orzekać, czy dana praca była pracą w warunkach szczególnych. Sama, natomiast, nazwa stanowiska, nie może dyskwalifikować faktycznie wykonywanych prac w spornym okresie zatrudnienia.

W ocenie Sądu Okręgowego, zebrany, w niniejszej sprawie, materiał dowodowy wprawdzie wskazuje, że wnioskodawczyni, w okresie 1994 – 2009, wykonywała prace przy użyciu komputera, a sprowadzały się one, w głównej mierze, do wprowadzania danych, to jednak z całą pewnością, praca przy komputerze, nie była przez nią wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie ulega, bowiem, wątpliwości, że wnioskodawczyni oprócz bieżącej obsługi komputera zajmowała się, **również**, innymi, typowymi dla jej stanowiska pracy obowiązkami pracowniczymi takimi jak kontrola w terenie prawidłowości dokonywanych wymiarów podatku od nieruchomości, czy też obsługa kasy oraz obsługa interesantów, a prace te, z całą pewnością, zajmowały istotną część jej czasu pracy i nie wymagały od niej pracy przy komputerze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a tylko spełnienie tego warunku uprawniałoby wnioskodawczynię do uzyskania prawa do rekompensaty.

Biorąc pod uwagę powołane przepisy, stwierdzić należy, że wnioskodawczyni, ze względu na nieprzepracowanie, wymaganego ustawowo, 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, nie nabyła prawa do rekompensaty.

Sąd zwraca uwagę, że tak właśnie ocenił aktywność zawodową w spornym przedziale czasu – pracodawca ubezpieczonej, podkreślając w świadectwie pracy z dnia 4.09.2019r., i następnie, po sprostowaniu świadectwa pracy – w świadectwie pracy z dnia 28.08.2019r., **w punkcie 11**, ż A. S. nie wykonywała pracy w szczególnym charakterze ani w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

S.B.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni